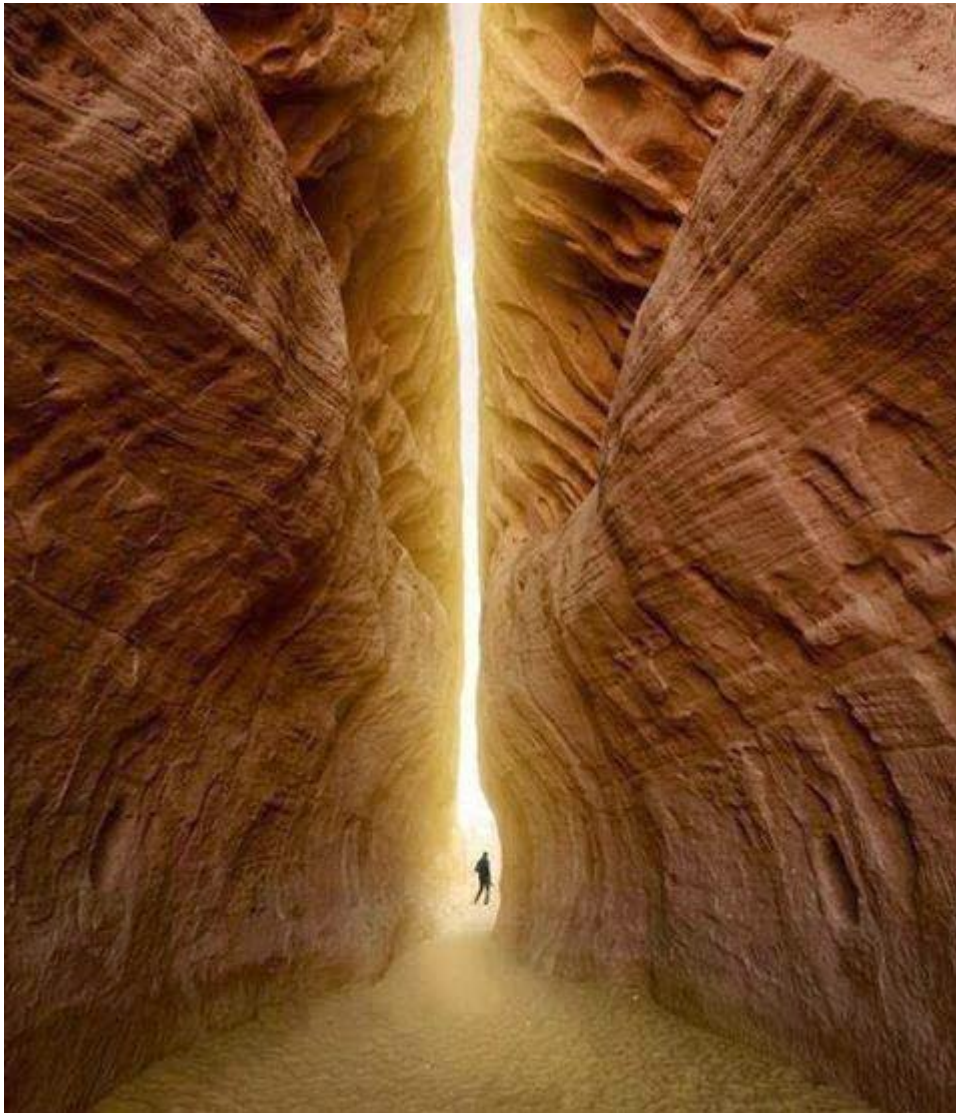

Νους, νοερά ενέργεια και καρδιά κατά τους Αγίους Πατέρες

[/ Γενικά Θέματα](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

“Ο νους του ανθρώπου πρέπει να βρίσκεται στην καρδιά...”

Ο νους είναι ο ιερέας και η καρδιά το εσωτερικό θυσιαστήριο του ανθρώπου που θα πρέπει να είναι αφιερωμένο στον Θεό.

Ο νους του ανθρώπου σύμφωνα με τους Αγίους Πατέρας πρέπει να βρίσκεται εντός του ανθρώπου, στην καρδιά του και εκεί να προσεύχεται αδιάλειπτα (να ιεουργεί τελώντας μία αδιάλειπτη Θεία Λειτουργία στο εσωτερικό θυσιαστήριο της ανθρωπίνης καρδιάς).

Δεν θα πρέπει να διασκορπίζεται προς τα έξω δια των αισθήσεων, αλλά να έρχεται

«εις εαυτόν».

Δηλ. η ενέργεια του νου, που διασκορπίζεται δια των αισθητηρίων στο περιβάλλον, θα πρέπει να επανέλθει στην ουσία του νου, που βρίσκεται εντός της καρδιάς του ανθρώπου.

[Σημειώνουμε εδώ ότι : ουσία, η οποία βρίσκεται εντός της καρδιάς (και ονομάζεται βαθεία καρδιά) και ενέργεια (η οποία λέγεται νοερά ενέργεια). Η νοερά ενέργεια ενεργεί στην καρδιά του υγιούς πνευματικά ως νοερά αδιάλειπτη προσευχή (νους) και στον εγκέφαλο ως διάνοια (λογική)].

Τότε όταν ολοκληρωθεί αυτή η επιστροφή, ο νους δια του εαυτού του, «επί την έννοιαν του Θεού αναβαίνει». Τότε η νοερά ενέργεια λειτουργεί σωστά....

Τότε ο νους δηλ. η ψυχή κατά τους αγίους Πατέρας λειτουργεί κατά φύσιν. όπως ο Θεός έχει ουσία και ενέργεια έτσι και ο κατ' εικόνα Θεού άνθρωπος (νους) έχει.

Ο π. Ιωάννης Ρωμανίδης μας διδάσκει : «Η θεραπεία της ψυχής του ανθρώπου είναι η κύρια μέριμνα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η Εκκλησία πάντοτε θεράπευε τον χώρο της ψυχής. Είχε διαπιστώσει, από την Εβραϊκή παράδοσι και από τον ίδιο τον Χριστό και τους Αποστόλους ότι στον χώρο της φυσικής καρδιάς λειτουργεί κάτι, που οι Πατέρες ωνόμασαν «νουν».

Πήρανε δηλαδή τον παραδοσιακόν «νουν», που σημαίνει διάνοια και λόγος, και κάνανε μία διαφοροποίησι. Ωνόμασαν νουν αυτήν την νοερά ενέργεια, η οποία λειτουργεί στην καρδιά του υγιούς ψυχικά ανθρώπου. Δεν γνωρίζομε πότε έγινε αυτή η διαφοροποίησις, διότι συμβαίνει επίσης μερικοί Πατέρες να ονομάζουν με την ίδια λέξι, νουν, και την λογική, αλλά και την νοερά ενέργεια, όταν αυτή κατεβαίνει και λειτουργεί στον χώρο της καρδιάς.

Όποτε εξ αυτής της απόψεως η νοερά ενέργεια είναι μία και μόνη ενέργεια της ψυχής, η οποία στον μεν εγκέφαλο λειτουργεί ως λογική, η ίδια όμως λειτουργεί συγχρόνως και στην καρδιά ως νους. Δηλαδή το ίδιο όργανο, ο νους, προσεύχεται αδιάλειπτα στην καρδιά, σε όσους εννοείται έχουν αδιάλειπτη καρδιακή προσευχή, και συγχρόνως σκέπτεται π.χ. μαθηματικά προβλήματα και ο,τιδήποτε άλλο, στον εγκέφαλο» [16].

Στα συγγράμματα των αγίων Πατέρων γίνεται πολύς λόγος για την επιστροφή του νου στην καρδιά, την επιστροφή της ενεργείας στην ουσία.

Λέγει ο Μέγας Βασίλειος ότι ο νους που δεν διασκορπίζεται προς τα έξω και δεν διαχέεται υπό των αισθητηρίων στον κόσμο, επιστρέφει στον εαυτό του και δια του εαυτού του αναβαίνει στην έννοιαν του Θεού.

Και στην συνέχεια περιλαμβόμενος και ελλαμπόμενος από το κάλλος του Θεού, από την Θεία Χάρη, από το Φως του Θεού το Άκτιστον,

δεν ενδιαφέρεται για τα γήινα και ξεχνά ακόμη και αυτήν την φύση• δηλ. δεν φροντίζει με αγωνία ούτε για την τροφή του ούτε για το τι θα φορέσει ο άνθρωπος αυτός. [17] Η επιστροφή του νου από την διάχυσή του στην καρδιά, δηλαδή η επιστροφή της ενεργείας του νου στην ουσία του...

είναι η θεραπεία του νου, η αποκατάσταση του στο κατά φύσιν.

Τότε η καρδιά καθαρίζεται από την αδιάλειπτη νοερά καρδιακή προσευχή και έρχεται εντός της Ένοικος το Πανάγιον Πνεύμα με τον καρπό του που είναι «αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία κ.λ.π.». Τότε φυσικά εξαφανίζεται ο εγωισμός, η λύπη που προκαλεί και η Κατάθλιψη.

Παραπομπές

[16] Π. Ιωάννου Ρωμανίδα, Πατερική Θεολογία, εκδ. Παρακαταθήκη, Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 19.

[17] Μ. Βασιλείου, TLG, Work #075 32.1240.35 to Work #075 32.1240.42 Νους γαρ μη σκεδαννόμενος επί τα έξω, μηδέ υπό των αισθητηρίων επί τον κόσμον διαφορούμενος, επάνεισι μεν προς εαυτόν, δι' έαυτοῦ δε προς την περί Θεού έννοιαν αναβαίνει• κακείνω τω κάλλει περιλαμβόμενος, και αυτής της φύσεως λήθην λαμβάνει• μήτε προς τροφής φροντίδα, μήτε προς περιβολαίων μέριμναν την ψυχήν καθελκόμενος• αλλά σχολήν από των γήινων φροντίδων άγων, την πάσαν εαυτού σπουδήν επί την κτήσιν των αιωνίων αγαθών μετατίθησι.

Ιερομόναχος Σάββας Αγιορείτης

Πηγή: pneumatokoinwnia.blogspot.gr